Föreläsning 4
Programmeringsteknik och C DD1316

- hashtabeller
- filer
- särfall (exceptions)

Dictionary (Hashtabell)

- En hashtabell kan ses som en lista där programmeraren associerar egna nycklar (index) till varje element som läggs i tabellen :

Nycklar:	5	1	12
Element:	”maj”	”jan”	”dec”

Skapa hashtabell

- Skapa med måsvingar och par av nyckel och värde, enligt nedan:

```
ht = {1:”jan”, 12:”dec”, 5:”maj”}
```

- Skapa med `dict()`:

```
ht = dict()
ht[1] = ”jan”
ht[12] = ”dec”
ht[5] = ”maj”
```


Slå upp element

- Element slås upp med nyckelobjekt, men det måste finnas ett objekt lagrat med given nyckel:

```
print (ht[1])
print (ht[5])
print (ht[15])
```

Vad skrivs ut av ovanstående?

Kontrollerad åtkomst

- Alternativ 1: Kontrollera förekomst innan åtkomst.

```
if 15 in ht:
      x = ht[15]
```

- Alternativ 2: Använd `get()` med default-värde:

```
x = ht.get(15, ”FINNS EJ!”)
y = ht.get(15)
```

Vad får `x` och `y` för värde om `15` inte finns i tabellen?

Skapa hashtabell från listor

- Hashtabell kan skapas från två listor som att dra ihop ett blixtlås:

```
keys = [1, 12, 5]
values = [”jan”, ”dec”, ”maj”]
parvis = zip (keys, values)
ht = dict (parvis)
```

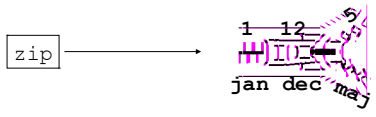

Listor med nycklar och värden

- Metoden `keys()` returnerar en lista med alla nycklar
- Metoden `values()` returerar en lista med alla värden

```
keyList = list(ht.keys())
valList = list(ht.values())
```


Ytterligare operationer

- Antalet element i tabellen:
  `len(ht)`
- Ta bort element:
  `del ht[12]`
- Kopiera hela tabellen:
  `htcopy = ht.copy()`

Öppna fil

En fil kan öppnas för olika ändamål:

- För läsning:
  `file = open("filename.txt", "r")`
- För skrivning (skriver över befintlig fil)
  `file = open("filename.txt", "w")`
- För tillägg till slutet av filen:
  `file = open("filename.txt", "a")`
- Ytterligare alternativ `"r+", "w+", "a+"` fungerar som utan plus fast man kan både skriva och läsa.

Läsa från öppen fil

- Hela filen:
  `contents = file.read()`
- Bestämt antal tecken:
  `fiveChars = file.read(5)`
- En rad:
  `oneLine = file.readline()`
- Alla rader som en lista:
  `allLines = file.readlines()`
- Vid filslut returneras tomma strängen (`''`) vilken har sanningsvärdet falskt och kan användas i villkor

Skriv till öppen fil och stäng

- Skriv sträng
  `file.write("Hejsan hoppsan")`
- Elementen i en lista:
  `file.writelines(stringlist)`
- När du läst eller skrivit klart från/till en fil så stänger du den:
  `file.close()`

Loop över raderna i en fil

```
# Följande program läser varje rad
# i filen fil.text i tur och ordning
# och skriver ut den.

file = open ('fil.text', 'r')
for line in file:
    # line är här en rad i filen
    print (line)
```

Exception

- `try` och `except` är reserverade ord som används för hantering av exekveringsfel.

```
months = ['jan','feb','mar','maj','jun',
          'jul','aug','sep','nov','dec']
try:
    i = input(”Ange månadsnr: ”)
    i = int(i)
    month = months[i - 1]
except:
    print (”Felaktigt månadsnummer”)
```


Syntax

```
try:
    Kod som kan orsaka något typ av exekveringsfel
except:
    Kod som exekveras om och
    endast om det blir något fel i
    kodblocket efter try
```


Så här går det till

Kod i blocket mellan `try:` och `except:` börjar exekvera, men så fort ett fel uppstår i någon rad avbryts exekveringen direkt, resterande rader i blocket exekveras inte och koden som finns i blocket efter `except:` börjar exekvera i stället.

Olika typer av fel

Typ	Beskrivning
IOError	uppstår när man vill öppna en fil som inte finns
IndexError	uppstår vid användning av ett felaktigt index i en lista
KeyError	uppstår när en nyckel inte finns i hashtabell
TypeError	uppstår när en inbyggd operation eller funktion tillämpas på ett objekt av felaktig typ
ValueError	uppstår när funktion används med ett argument med korrekt typ men fel värde
ZeroDivisionError	uppstår när divisor i en division är 0

Mer detaljerat

```
months = ['jan','feb','mar','maj','jun',
          'jul','aug','sep','nov','dec']
try:
    monthNum = input('Ange månadsnummer: ')
    monthNum = int(monthNum)
    parti = plista[monthNum - 1]
except IndexError:
    print (”Ange månadsnummer 1-12”)
except ValueError:
    print (”Månadsnummer måste var ett tal”)
except:
    print (”Något okänt fel uppstod!”)
```


Sammanfattning

- Hashtabell/Dictionary: snabb uppslagning via nycklar (uppslagning via heltalsindex i lista dock ännu mer effektivt)
- Filer kan öppnas för olika ändamål: läsning, skrivning och tilläggning av data
- `try, except` används för att hantera exekveringsfel